

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry (PPLY)

PL 3000

90014 Oulun yliopisto

15.5.2013

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristövastuualue

Veteraanikatu 1, PL 86

90101 Oulu

kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Asia:

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen lausunto Oulun kaupungin yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen ylijäämämaiden sijoitusalueiden ja alueiden jälkikäytön YVA-ohjelmasta

Viite: POPELY/7/07.04/2013

YVA-ohjelmassa hankkeen keskeisimmiksi vaikutuksiksi ei ole mainittu vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen (s. 6). PPLY katsoo, että ylijäämämaiden sijoittamisella voi olla merkittäviäkin vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen. Nämä voivat olla alueesta ja maamassojen sijoittelusta riippuen joko valtaosin negatiivisia tai positiivisia.

PPLY kehottaa Oulun kaupungin yhdyskuntapalveluja selvittämään esimerkiksi sen, miten ylijäämämaiden sijoittelussa ja läjityksessä voitaisiin ottaa uhanalaisen törmäpääskyn pesimämahdollisuudet huomioon kaikilla tarkasteltavilla alueilla. YVA-ohjelman mukaan (s. 12) ylijäämämaat ovat pääasiallisesti hienojakoisia ja heikosti kantavia eli ne soveltuisivat todennäköisesti hyvin törmäpääskyjen pesimäpaikoiksi, mikäli maiden läjityksessä muodostettaisiin sopivia seinämiä. Törmäpääskyseinämien ei tarvitse olla pysyviä, kunhan ne saavat olla rauhassa pesimäkauden (touko–elokuu) ajan. PPLY tarjoutuu antamaan asiantuntija-apua törmäpääsky-ystävällisten ylijäämämaiden sijoitusalueiden suunnittelussa.

Pyyryväissuo

Pyyryväissuon keskialue on avointa suota. PPLY:n mielestä alue ei sovellu ylijäämämaiden sijoitusalueeksi. Sen sijaan Pyyryväissuon ojitetut osat soveltuisivat ennemminkin

ennallistettaviksi. YVA-ohjelman mukaan Turveruukki Oy suunnittelee turvetuotantoa alueen itä- ja pohjoisosiin. Tekstistä ei käy ilmi, onko Turveruukilla tähän vielä lupaa. Ilmakuvissa turvetuotantoaluetta ainakaan vielä näy. Alueen luontoarvot tulee kartoittaa riittävässä laajuudessa.

Kalikkakangas

Kalikkakankaan laajennusalueen linnustosta on eriomaiset tiedot Oulun yliopiston biologian laitoksen ns. tiaistutkimusryhmällä, jonka jäseniä olisi hyvä konsultoida selvityksen yhteydessä.

Oritkari

Oritkarin suunniteltu sijoitusalue on linnuston osalta esillä olevista alueista kriittisin. Oritkarin-Vihreäsaaren alue on yksi Pohjois-Pohjanmaan merkittävimmistä rantalintujen (kahlaajien ja lokkilintujen) pesimäalueista. Useat alueella pesivät lajit ovat uhanalaisia: erityisesti rantakurvi (CR), pikkutiira (EN) ja lapinsirri (VU). Suunniteltu maamassoilla täytettävä merialue voisi parhaimmillaan toimia merkittävänä kyseisten lajien pesimäkenttänä. Lintujen kannalta väärin toteutettuna se voi toisaalta kaventaa rantalintujen elinmahdollisuuksia alueella entisestään. YVA-ohjelmassa ei ole mainittu Oulun kaupungin rantakenttätöryhmää, joka pyrkii edistämään alueen toimijoiden yhteistyötä uhanalaisten rantalintujen pesimäpaikkojen turvaamiseksi. PPLY katsookin ensisijaisen tärkeäksi, että rantakenttätöryhmää ja erityisesti sen jäsen Veli-Matti Pakasta konsultoidaan alueen suunnittelun yhteydessä. YVA-ohjelmassa mainitaan, että alueen täyttäminen liittyy Poikkimaantien suunniteltuun linjausmuutokseen (s. 45). Tästä suunnitelmasta ei kuitenkaan ole annettu tarkempaa tietoa. Tästä syystä hankkeiden yhteisvaikutuksia linnustoon on tässä vaiheessa mahdotonta arvioida. Lisäksi PPLY haluaa huomauttaa, että alueella tehty luontoselvitys, johon YVA-ohjelmassa viitataan (Ylitukkkila 2001), ei ole millään tapaa riittävä alueen suunnittelun pohjatiedoksi.

Pateniemi

Meren rannalle sijoittuva Pateniemen entinen saha-alue oli ennen merkittävä rantalintujen pesimäalue, mutta on umpeenkasvun myötä menettänyt merkitystään. Hyvin suunnitellun ja toteutetun ylijääm Maiden sijoittamisen myötä alueen merkitys lintujen pesimäalueen voisi jälleen kasvaa. Pateniemen saha-alueen suunnittelussa tuleekin kiinnittää erityistä huomiota lintujen pesimäolosuhteisiin ja konsultoida asiantuntijatahoja (PPLY, em. rantakenttätöryhmä).

Riita-aho

Riita-ahon valintaa tutkittavien kohteiden listalle on vaikea ymmärtää. Ilmakuvatarkastelun perusteella alue on luonnontilaluokan 3 suo, joita ei esimerkiksi tulisi ottaa turvetuotantoon

kansallisen suo- ja turvemaastrategian mukaan. Lisäksi suo liittyy suoraan läheisiin suurempiin Saarensuon ja Saarenmaanrämeen suoalueisiin. Riita-ahon jatkosuunnittelusta tulee luopua luontoarvojen vuoksi.

Letto

Riita-ahon tavoin Leton alueen valintaa tutkittavien kohteiden alueiden listalle on vaikea ymmärtää. Ilmakuvatarkastelun perusteella alue on lähes luonnontilaista primäärisukcessiometsää ja puoliavointa rantaluhtaa. Alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä on merkittäviä lintuhavaintoja harvalukuisista ja uhanalaisista lajeista. Ensisijaisesti PPLY esittää alueen jatkosuunnittelusta luopumista. Mikäli suunnittelua halutaan jatkaa, tulee alueella tehdä tarkat kasvillisuus-, lintu- ja kääpä- ja kovakuoriaisselvitykset.

Arvioinnin toteutus

YVA-ohjelma on täysin puutteellinen kaikkien luontoarvojen arviointimenetelmien osalta. Esimerkiksi maastokäyntien suunnitelluista ajankohdista tai laajuuksista ei ole kerrottu mitään. On selvää, ettei YVA-ohjelmaa voi näiltä osin arvioida.

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry

Esa Aalto
Puheenjohtaja

Ari-Pekka Auvinen
Suojelutoimikunnan puheenjohtaja